

«Μορφωτικό - Έρευνητικό Κέντρο τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Ναυπάκτου καὶ Ἁγίου Βλασίου "Ὁσῖος Δαυίδ"»

Δυτικά τῆς Ναυπάκτου ἔχει ἀνεγερθῆ ἀπὸ τὴν Ἱερά Μητρόπολη Ναυπάκτου καὶ Ἁγίου Βλασίου ἓνα κτήριο καὶ δίπλα Ἱερός Ναός με τὴν ἐπωνυμία «Ἅγιος Δαυίδ». Τό ὄλο σχέδιο εἶχε συλλάβει καὶ εἶχε ἀρχίσει στό πρῶτο στάδιο ὁ Μητροπολίτης Ναυπάκτου καὶ Ἁγίου Βλασίου Ἀλέξανδρος, πού μετατέθηκε ἀργότερα στήν Ἱερά Μητρόπολη Μαντινείας καὶ Κυνουρίας, καὶ ὀλοκληρώθηκε κτηριακῶς καὶ νομίμως ἐπὶ τῆς Ἀρχιερατείας μου, μέ πολύ κόπο καὶ ἐκδπάνηση πολλῶν χρηματικῶν ποσῶν, δεδομένης τῆς στενότητος, ἀπὸ οἰκονομικῆς πλευρᾶς, τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως.

Ὁ ὀσῖος Δαυίδ ὁ Γέρων ὁ ἐν Εὐβοίᾳ (1490;-1589) χρημάτισε Ἱερομόναχος στήν Ναύπακτο, ἐπειδὴ ἦταν ὑποτακτικός τοῦ Μητροπολίτου Ναυπάκτου καὶ Ἄρτης Ἀκακίου Α΄ (1516-1520) διετέλεσε ἡγούμενος τῆς Ἱερᾶς Μονῆς Βαρνακόβης, ἡ ὀποία τότε ὑπήγετο στήν Ἱερά Μητρόπολη Ναυπάκτου καὶ Ἄρτης.

1. Ἡ κατάσταση τοῦ κτηριακοῦ συγκροτήματος τό 1995

Ἀμέσως μετὰ τὴν ἐνθρόνησή μου τό ἔτος 1995 ἀντιμετώπισα, μεταξύ ἄλλων σοβαρῶν προβλημάτων γιὰ τὴν διοίκηση καὶ λειτουργία τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως, καὶ τό ὑπάρχον ἡμιτελές κτηριακό συγκρότημα τοῦ «Ὁσίου Δαυίδ», πού εἶχε ἀρχίσει νά ἀνοικοδομῆται ἀπὸ τόν προπροκάτοχό μου Μητροπολίτη Ἀλέξανδρο, διότι μεταξύ ἐκείνου καὶ ἐμοῦ παρενεβλήθη ἡ ὀλιγοήμερη (μόλις 49 ἡμέρες) ἀρχιερατεία τοῦ μακαριστοῦ Μητροπολίτου Νικοδήμου.

Τά προβλήματα τῶν κατασκευῶν αὐτῶν ἦταν δύσκολα καὶ δυσεπίλητα, ἦταν ὀλα στό ἀρχικό στάδιο καὶ μέ σοβαρότατες πολεοδομικές παραβάσεις.

Ὁ Ἱερός Ναός εἶχε ἀνοικοδομηθῆ ἐξωτερικά μέ πολλές ἐλλείψεις, καὶ τό κυριότερο χωρὶς ἄδεια ἀνοικοδόμησης καὶ μέ χρέη σέ τεχνίτες. Τό κεντρικό κτήριο ἦταν ἡμιτελής κατασκευή στό ἀρχικό στάδιο, μέ ὀλοκλήρωση μόνον τοῦ φέροντος ὀργανισμοῦ, χωρὶς τὴν τελική πλάκα ὀροφῆς καὶ στέγης, μέ ἀποτέλεσμα νά εἶναι ὑποκείμενο σέ ὀλες τίς καιρικές συνθηκές, κυρίως στήν βροχή, πού τό πόνιζε κυριολεκτικά, καὶ ἦταν κατοικία διαφόρων πουλιῶν καὶ ζῶων. Ἐπίσης, λόγῳ τοῦ ἀφύλακτου χώρου, διάφοροι γιὰ ποικίλους λόγους εἶχαν ἀνάψει φωτιά στό ἐσωτερικό τοῦ κτηρίου, μέ ἀποτέλεσμα νά προκληθοῦν πολλές ζημιές στόν σκελετό τοῦ κτηρίου.

Τό κυριότερο ἦταν ὅτι ὑπῆρχαν τρεῖς πολεοδομικές παραβάσεις, ἤτοι: ὑπέρβαση δόμησης, ὑπέρβαση μεγίστου ἐπιτρεπομένου ὕψους, καί παράβαση τῆς ἐλαχίστης ἀπόστασης ἀπό τὰ ὄρια τοῦ γηπέδου. Ἀκόμη δέν ὑπῆρχαν ἀρχιτεκτονικές, στατικές μελέτες κλπ.

Ἡ ὅλη κατασκευή, ἡ ὁποία προοριζόταν ἀπό τόν τότε Μητροπολίτη γιά κατοικία τοῦ ἐκάστοτε Μητροπολίτου Ναυπάκτου, ἦταν προβληματική καί δέν ἀνταποκρινόταν στήν δική μου αἰσθητική καί ἐκκλησιαστική εὐαισθησία, σύμφωνα μέ τίς ὁποῖες, ὁ Μητροπολίτης πρέπει νά διαμένη στό κτήριο τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως στό λιμάνι τῆς Ναυπάκτου, ὅπου λειτουργοῦν καί τὰ Γραφεῖα τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως.

Ἔτσι, ἀπό τήν πρώτη στιγμή ἔδειξα ἰδιαίτερο ἐνδιαφέρον γιά τήν ἀνακαίνιση τοῦ Μητροπολιτικοῦ οἰκήματος στό λιμάνι τῆς Ναυπάκτου, ὥστε νά καταστή περισσότερο λειτουργικό ἀπό πλευρᾶς Γραφείων, προκειμένου νά ἐξυπηρετοῦνται οἱ ἄνθρωποι. Ὅποτε, ὅλο τό ἐνδιαφέρον προσφέρθηκε σέ αὐτό.

Ὅμως, τό κτήριο τοῦ «Ὁσίου Δαυίδ» ἄν ἐγκαταλειπόταν θά κατέρρευε, λόγω τῶν καιρικῶν συνθηκῶν, ὅποτε ἀπό τούς πρώτους μήνες τῆς ἐπισκοπικῆς μου διακονίας φρόντισα νά πέση ἡ πλάκα στόν πάνω ὄροφο, γιά νά μή φθειρεται τό κτήριο ἀπό τίς καιρικές συνθηκές, καί στό μεταξύ σκεπτόμουν πῶς θά μπορούσα νά τό χρησιμοποιοῦσα καί πῶς θά μπορούσα νά τό ὀλοκληρώσω μέ τίς σχετικές ἀλλαγές.

Ἔτσι, ἕναν χρόνο μετά, καί συγκεκριμένα τόν Μάιο τοῦ 1996, ἔκανα τίς ἀπαραίτητες ἐνέργειες γιά γιά τήν ἀξιοποίηση τοῦ χώρου αὐτοῦ ὡς Ἴδρυμα, καί ἔτσι ἴδρυσα «Ἐρευνητικό, Μορφωτικό καί Πολιτιστικό Κέντρο» ὀσιος Δαυίδ, πού ἀνήκει στήν Ἱερά Μητρόπολη, καί ἡ Πράξη αὐτή δημοσιεύθηκε στό Περιοδικό «Ἐκκλησία» καί στήν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως.

Ὅμως, ἄρχισα νά συναντῶ καί τὰ σοβαρά πολεοδομικά προβλήματα. Ὅπως προαναφέρθηκε, ὅλο αὐτό τό συγκρότημα ἔγινε χωρίς ἀρχιτεκτονικά σχέδια, παρά μόνο ἐμπειρικά ἀπό τούς τεχνίτες, μέ τήν προτροπή τοῦ Μητροπολίτου, μέ μιᾶ ἀνύπαρκτη «Σχολή Λιθοξόων», χωρίς ἔγκριση ἀπό τήν Πολεοδομία ἢ τήν Ναοδομία, δηλαδή χωρίς ἄδεια, καί τό κυριότερο ὑπῆρχαν οἱ τρεῖς πολεοδομικές παραβάσεις, πού προαναφέρθηκαν.

Ἔστερα ἀπό μεγάλη σκέψη γιά τό ἄν χρειαζόταν αὐτό τό ἀρχικό κτήριο γιά τήν Ἱερά Μητρόπολη, γιά νά μή κατεδαφισθῆ ἢ γιά νά μή βρεθοῦν πολεοδομικές παραβάσεις, προχώρησα στόν ἔλεγχο στατικότητος τοῦ κτηρίου μέ τήν βοήθεια

τῶν Καθηγητῶν τῆς Ἀρχιτεκτονικῆς Σχολῆς Πατρῶν, στίς ἐργασίες τίς ὁποῖες ἐκεῖνοι πρότειναν καί στήν νομιμοποίηση τοῦ κτηρίου.

Κατ' ἀρχάς ἡ ὅλη ἔκταση θεωροῦνταν ὅτι εἶχε δωρηθῆ στήν Ἱερά Μητρόπολη ἀπό τόν Νικόλαο Μπέκο, ὅμως αὐτό δέν φαινόταν στίς Συμβολαιογραφικές Πράξεις. Χρειάσθηκε νά γίνη τό 2007 διορθωτική Πράξη Συμβολαίου, εὐτυχῶς ὁ δωρητής ἀκόμη ζοῦσε, καί μάλιστα ἐκοιμήθη λίγες ἡμέρες μετά τήν ὑπογραφή τῆς Διορθωτικῆς Πράξης τοῦ Συμβολαίου.

Ὑστερα ἀπό αἰτήσεις στήν Ἐφορεία Ἀρχαιοτήτων καί θετικές ἀποφάσεις ἀπό τόν Δήμο Ναυπάκτου, τήν Πολεοδομία, τό ΥΠΕΧΩΔΕ, τελικά, τόν Ὀκτώβριο τοῦ 2008 ἐξεδόθη Προεδρικό Διάταγμα γιά τήν ἐγκριση τοπικοῦ ρυμοτομικοῦ σχεδίου στήν περιοχή Παλαιοπαναγιάς, θέση Λιοστάσι Ζαρδέλια, γιά τήν ἀνέγερση τοῦ «Ἐρευνητικοῦ-Μορφωτικοῦ Κέντρου» τῆς Ἱεῤῤς Μητροπόλεως Ναυπάκτου καί Ἁγίου Βλασίου, μέ καθορισμό ὄρων καί περιορισμῶν δόμησης αὐτοῦ.

Ἀπό τίς τρεῖς βασικές πολεοδομικές παραβάσεις ρυθμίστηκαν οἱ δύο, καί γ' αὐτό ὡς πρός τό ὕψος ἔπρεπε νά κατεδαφισθῆ ὁ τρίτος ὄροφος τοῦ κτηρίου, πράγμα πού ἔγινε μέ πολλά ἔξοδα.

Στήν συνέχεια ἔγινε ἡ ἐσωτερική νέα διαρρύθμιση τοῦ κτηρίου, οἱ ὑδραυλικές ἐγκαταστάσεις, τά ἐπιχρίσματα, οἱ ἐλαιοχρωματισμοί καί ἡ ἐπίπλωση ὅλου τοῦ κτηρίου. Ἐπειτα, ἔγιναν οἱ ἀπαραίτητες αἰτήσεις στό ΥΠΕΧΩΔΕ, στήν ΔΕΥΑΝ, στήν ΔΕΗ, στό ΙΚΑ κλπ.

Στό κτήριο αὐτό μεταφέρθηκε ἡ πλούσια Βιβλιοθήκη τῆς Ἱεῤῤς Μητροπόλεως, ὥστε νά λειτουργήσῃ ὡς «Μορφωτικό-Ἐρευνητικό Κέντρο τῆς Ἱεῤῤς Μητροπόλεως "Ὁσῖος Δαυίδ"», μέ τήν φιλοξενία Κληρικῶν καί λαϊκῶν.

Ἀπό τό ἔτος 1996 ἕως τό ἔτος 2012 δαπανήθηκαν ποσά ὕψους 202.270.552,78 δρχ., ἤτοι 593.603,97 Εὐρώ, ποσά ὑψηλά γιά τήν ἐποχή ἐκείνη καί γιά τήν πτωχή μας Μητρόπολη. Βέβαια, ἀπό τότε μέχρι σήμερα δαπανῶνται ποσά κάθε χρόνο γιά ὀλοκλήρωση καί συντήρηση τοῦ κτηρίου καί τό τελικό ποσό ἀνῆλθε σέ ἄλλο ὕψος.

Πρέπει νά προστεθῆ ὅτι τά ποσά αὐτά θά ἦταν πολύ ὑψηλότερα, ἂν δίδονταν οἱ νόμιμες ἀμοιβές σέ μηχανικούς γιά τήν ἀποτύπωση τοῦ κτηρίου, τήν ἐκπόνηση τῶν ἀρχιτεκτονικῶν σχεδίων πού δέν ὑπῆρχαν, καί τήν καταβολή ποσῶν στούς μηχανικούς γιά τό ἔργο πού ἔκαναν. Ὅμως, ὅλη αὐτή ἡ προσπάθεια κατεβλήθη ἀπό τήν μηχανικό τῆς πόλεως μας κ. Βιβή Λαγαροῦ-Θεοφάνη, ἀνιδιοτελῶς. Καί σέ

αυτήν όφείλεται ή όλη επίβλεψη και παρακολούθηση τής πορείας τής νομιμοποιήσεως και όλοκληρώσεως του έργου αυτού.

Βεβαίως, πρέπει νά αποδοθής ό δίκαιος έπαινος στον τότε Υπουργό Μεταφορών και Έπικοινωνιών κ. Χρήστο Βερελή, τον Υφυπουργό (ΥΠΕΧΩΔΕ) κ. Σταύρο Καλογιάννη, τους έκαστοτε Δημάρχους Ναυπάκτου, τον δωρητή αείμνηστο Νικόλαο Μπέκο και τους ύπαλλήλους τής Ίερās Μητροπόλεως, ιδιαιτέρως τους συνεργάτες μου νύν Μητροπολίτη Καστορίας κ. Καλλίνικο, τότε Πρωτοσύγκελλο και Ίεροκήρυκα τής Ίερās Μητροπόλεως, τον μακαριστό π. Άθανάσιο Λαουρδέκη, Γενικό Άρχιερατικό Έπίτροπο, τον π. Θεμιστοκλή Τσιτσιρίκη πού κρατούσε τά λογιστικά του «Μορφωτικού-Έρευνητικού Κέντρου τής Ίερās Μητροπόλεως "Όσιος Δαυίδ"» κ. ά.

2. Ίερός Ναός του «Όσίου Δαυίδ»

Και ό Ίερός Ναός του «Όσίου Δαυίδ» ήταν ένα αυθαίρετο κτίσμα. Υπήρχε ένα αρχιτεκτονικό σχέδιο του Ναού πού είχε έγκριθής από τον τότε Αρχιγραμματέα τής Ίερās Συνόδου τής Έκκλησίας τής Ελλάδος, αλλά δέν υπήρχε καμμιά μελέτη, ούτε, βέβαια, άδεια άνοικοδομήσεως του Ίεροϋ Ναού από τις άρμόδιες υπηρεσίες.

Κατόπιν τούτου σχηματίσθηκε ειδικός φάκελος, έκπονήθηκαν σχέδια και υποβλήθηκε όλος ό φάκελος στην Πολεοδομία τής Ναυπάκτου για τήν νομιμοποίηση αυθαιρέτου κτίσματος.

Έτσι, τό έτος 2024 έγινε τακτοποίηση του Ίεροϋ Ναού (άριθμός βεβαίωσης περαίωσης 13256526/28-2-2024) μέ τήν βοήθεια τής Πολιτικού Μηχανικού Κατερίνας Σερεμέτη, τήν όποία εύχαριστώ εκ καρδίας, όπως επίσης βοήθησε και σέ άλλα έργα τής Ίερās Μητροπόλεως και θά τήν τιμήσω έν καιρώ.

Όφείλω νά εύχαριστήσω τον άγιογράφο Γιάννη Γερεμτζέ, ό όποιος άγιογράφησε μέ έπιμέλεια τον Ίερό Ναό.

Έπομένως, ένα έργο πού ξεκίνησε χωρίς έγκρίσεις, έγινε νόμιμο και κόσμημα τής περιοχής, και είναι ένα άπαραίτητο κτήριο τής Ίερās Μητροπόλεως Ναυπάκτου και Άγίου Βλασίου για τις ποικίλες ανάγκες της, όπου στεγάζεται και ή πλούσια βιβλιοθήκη της, ένας Ίερός Ναός προς δόξαν Θεοϋ και εις τιμή του Όσίου Δαυίδ του Γέροντος, και ένα παρεκκλήσιο προς τιμή του άγίου Καλλινίκου Μητροπολίτου Έδέσεως, Γέροντος μου και εύλογία τής πόλεως Ναυπάκτου.